

FOAIA DIECEZANĂ

Organul eparhiei ortodoxe române a Caransebeșului

APARE DUMINECA

Prețul abonamentului:		Manuscrisele nu se înapoiează și se adresează redacțiunii „Foaia Diecezană”; iar banii pentru abonamente și inserțiuni se trimit administrațiunii „TIPOGRAFIA și LIBRĂRIA DIECEZANĂ” în Caransebeș.	Prețul inserțiunilor:	
Pe un an	160 Lei.		Pentru publicațiuni oficiale, concurse, edicte etc. publicate de 3 ori, dacă conțin până la 150 de cuvinte 120 Lei, până la 200 de cuvinte 180 Lei, de aci în sus 200 Lei.	
Pe jumătate de an	80 „			
Pe un pătrar de an	40 „			
Un număr	3 Lei.			
Pentru străinătate pe un an		260 Lei.		

Educațiunea religioasă a copiilor.

De: Iosif Cămpianu, preot.

Unii învățați, preocupați probabil de o vanitate omenească, caută să fugă de religie, ca de o chestiune, căreia nu i-se mai atribuie nici o importanță pe terenul educațiunii copiilor, în senzul principiilor pedagogiei moderne.

Aceasta o susțin ei. Dar să vedem noi, ce este copilăria și ce însemnează ea în viața omenească, ca să putem apoi trage concluzia: care pot fi foloasele educațiunii religioase, începute din frageda copilărie pentru viața de mai târziu a omului matur.

Copilăria e prima etapă a vieții omenești. Ea singură în sine constituie o mică lume. Este un timp de învățământ continuu — neîntrerupt, căci copilul învață atât în școală cât și afară de școală, obsearvă neconținut și obsearvă toate. Minte lui e totdeauna în mișcare, e ocupată. Puțini oameni pot să-și păstreze pentru viața lor de mai târziu, puterea de a judeca în felul cum au avut-o sub durată activității nestatornice și capricioasă a copilăriei.

Copilăria vieții omenești se poate foarte bine asemăna cu aceia parte a anotimpului, pe care o numim noi primăvara, în care timp se aruncă sămănăturile în pământ.

Sămănăturile intelectuale aruncate în mintea copilului, ce-i drept, ni-se vor părea la început de a fi într-o confuziune oarecare, dar ele se vor naște și se vor desvolta într-o succesiune ordonată și indicată de o lege a naturii. Și tot așa precum sămănăturile aruncate în pământ sunt influențate de anumite circumstanțe și trebuiesc cultivate la un timp anumit, tot astfel stăm și cu sămănăturile intelectuale, sădite în mintea copilului.

Așa de exemplu: familia, școala, biserică sunt idei, cari născute confuze cu alte nenumărate

idei în mintea copilului, ele vor merge mai departe, luând forma reală conform înaintării în vârstă, dar nu se vor îndepărta niciodată din mintea lui.

Dacă ne vom pune acum să-l facem pe copil să învețe ce e Dumnezeu, el va prinde în mintea sa ideea de Dumnezeu și imaginea despre Dumnezeu va crește în sufletul său când nici nu credem, tocmai cum crește și se desvolta în mintea lui imaginea de tată, de mamă, de frate, de soră. Și dacă vom învăța pe copil să cunoască *bunătatea* lui Dumnezeu, care se explică prin crearea atâtor lucruri necesare omului; să cunoască *înțelepciunea* lui din crearea atâtor ierburi, flori și plante, cari toamna ni-se pare că s'au sfârșit, ca în primăvara următoare să reînvie din nou; să cunoască că Dumnezeu e *milostiv* și că iartă pe cei ce păcătuiesc; că este un *tată îngrijitor*, care duce grijă de toată viațata de pe pământ și cu atât mai mult va avea grijă de oameni, de copii, pe cari ia făcut după chipul și asemănarea Sa și pentru a căror mântuire a jertfit pe Unul născut Fiul său; această imagină de Dumnezeu va crește și se va desvolta în copil treptat cu creșterea lui în etate și se va trezi că aceste simțeminte au pătruns adânc inima lui și sufletul va lua parte instinctiv în virtuțile respective însușirile atribuite lui Dumnezeu.

Copilul va începe a imita modul lui Dumnezeu și cum? Cu *iertarea* fratelui său care l-a ofensat; cu *darea* unei felioare de pâine celui flămând; cu *facerea de bine* unui sărac; cu *compătimitirea* plânsului altuia; cu *respectarea* propriului său tată, mamă și cu *iubirea* pretenilor și camarazilor săi, care iubire se va extinde apoi asupra deaproapelui în genere.

Pentru întărirea celor de sus, aduc un caz concret, carele mai mult m'a și îndemnat la scrierea acestor rânduri.

Zilele trecute s'a serbat hramul bisericii într'o comună și ca de obicei la astfel de ocaziuni vin și săracii din alte comuni învecinate să cerșească milă și ajutor. Unul dintre aceștia fiind și neputincios, răzîmându-se pe două cărjii adunase din dărnicia credincioșilor câteva seculețe (straițe) de porumb și diferite alimente. La plecarea acestuia din comună am avut fericirea să fiu de față și să văd, cum vre-o 5—6 copii de școală, din îndemnul lor propriu, cuprinși de o milă oareșcare față de acest om sărac și neputincios, luând fiecare câte ceva din cele adunate ia ajutorat să i-le ducă și să le puie într'o trăsură.

Poate orișicine să-și închipue ce impresie bună a făcut acest fapt asupra trecătorilor și îndeosebi arupra străinilor, ce satisfacție morală pentru părinții lor și înainte de toate ce mulțumire sufletească pentru preot și învățător dela cari au primit o astfel de educațiune și cari se bucură văzând cu ochii și auzind cu urechile, că sămânța aruncată de ei în sufletul acestor micuți a prins rădăcină bună.

După o educațiune de felul acesta, copilul, care va deveni azi-mâne un om, va ști să observe legea, care îi impune lucrul; va respecta pe cei mai mari, își va însuși obiceiul pentru totdeauna în viață de a-se ruga lui Dumnezeu cu un cuvânt va ști să-și îndeplinească chemarea *ca om* așa, cum trebuie să fie concepută această creațiune divină.

Iată deci aceasta este rezultatul și efectul educațiunii religioase a copiilor încă din frageda lor copilărie, pe care nu'l vor putea avea pedagogii, cari se abat cu atâta ușurință de acest principiu moral. Să nu se uite însă cuvintele Sfintei Scripturi care zice între altele la Matei cap. XVIII. v. 6: „iar cine va fi sminteală unuia din acești mici, cari cred în mine, mai de folos îi este să-și atârne de gât o piatră de moară și să se arunce în adâncul mării”.

Problema educației religioase-morale în liceu.

(Continuare).

Am arătat că a doua cerință pentru atingerarea scopului religiunii este, ca elevii să fie *convinși de adevărul și bunătatea* învățăturilor ce primesc și spuneam, că realizarea acestei cerințe depinde în primul rând de *metoda* ce se întrebuițează.

Metoda religiei în școlile noastre secundare a avut un mare cusur, ea a fost până acum prea *abstractă*: „s'a insistat prea mult și în mod direct asupra noțiunilor abstracte, lipsite de viață

și interes pentru elev”. Acesta e unul dintre motivele pentru care religia creștină — deși factor cultural de mare importanță — a influențat atât de puțin sufletul elevilor.

Învățăturile morale creștine trebuie extrase „din cazurile concrete ale mediului social în care trăește elevul, sau din viața exemplară a persoanelor religioase, cu deosebire a lui Iisus Christos”.

Metoda trebuie să corespundă legilor de dezvoltare ale sufletului copilului. De aceea lecțiile trebuie să fie astfel compuse, încât să respecte aceste legi, să constituie *unități metodice* la propunerea cărora să se observe așa zisele *trepte psihologice* fundamentale (numite mai înainte, impropriu, trepte formale) fără a se ținea numai de cât morțiș de cele accesorii.

Profesorul de religie să nu se mărginească la simple îndemnuri de viață morală superioară, ci să fie un „cultivator însuflețit de sentimente alese”. În locul demonstrărilor și al definițiilor încălcite să se dea mai multă atențiune terenului practic al vieții religioase. Să nu se uite că întreaga instrucție religioasă, înțeleasă și pătrunsă de către cei cari o primesc, n'are alt rost de cât a-i edifica sufletește pe auditori și a-i porni spre o *muncă personală*, în vederea realizării practice a învățăturilor. Și în această privință educatorul creștin va lua exemplu dela pedagogul pedagogilor Iisus Christos care, conducând totdeauna spiritul omenesc dela cunoscut la necunoscut, întrebând și consimțind să fie întreat, pornind numai dela realitatea vie, printr'o metodă activă, întărit de *sfîntenia pildei* Sale, învăța lumea să cunoască pe Dumnezeu cel adevărat. Ca să-și precizeze mai bine percepțele sale, Mântuitorul s'a folosit de parabole ce s'au înrădăcinat adânc în spiritul popoarelor. „El își desprinde învățăturile în chip natural și concret de pe câmpiile întinse peste care nu rare ori își purta pașii săi. Văzând florile câmpului, El își deslușește ucenicii asupra providenței și-i îndeamnă să nădăjduiască întrânsa. Privind roadele pământului, El formulează învățătura că „omul se cunoaște după fapte, după cum pământul și pomul se cunoaște după roade și după fructe”.

Aceasta în ce privește *instrucția* religioasă propriu zisă.

Cât pentru *exercitarea virtuților*, creștine cea mai nimerită metodă mi se pare cea indicată de Förster pe care a experimentat-o printre alții cu deosebit succes și D-l profesor universitar G. G. Antonescu, la seminarul Nifon.

Tehnica aplicării acestei metode este cât se poate de simplă. Pornindu-se totdeauna dela cazuri *concrete*, luate din viața școlărilor sau dela un text moral (cartea lui Förster: „Pour former

le caractere", e cea mai potrivită în acest scop), sau religios, (luat din parabole, viața lui Iisus și a sfinților) se lămuresc mai întâiu, *cu concursul întregii clase*, normele morale sau percepțiile religioase pe care elevii vor trebui să le traducă în fapte; apoi, după ce s'a format, astfel, *convingerea* despre valoarea unei norme, se stabilesc, iarăș în comun, *mijloacele* de aplicare ale ei la împrejurările vieții actuale; înstârșit urmează *executarea* însăși.

După 10-15 zile elevii vor refera asupra cazurilor în care au reușit să se conformeze sau nu, *normelor adaptate de bunăvoie*.

[Observ, că în cel dintâiu stadiu, pentru copii mici, (până la 8-10 ani) educația — spune însuș Förster — nu se poate lipsi de constrângere. Aceasta fiindcă „Copii mici, în adevăr, nu pot să înțeleagă valoarea principiilor morale, pentru că n'au judecata pe deplin formată: afară de aceasta, ei au o atenție schimbătoare și împrăștiată, au putere de voință redusă, așa încât cu ei trebuie să procedăm alfel decât cu cei mai mari“. Însă din moment ce, în sufletul elevului a început să licărească conștiința morală, este absurd să crezi că vei putea ajunge scopul educației prin metoda constrângerii. Și când te gândești că mai sunt și azi preinși educatori cari vreau să formeze caractere, să influențeze în bine chiar pe adulți printr'o disciplină severă, rău înțeleasă și-adesea prin mijloace de supunere necondiționată egoiste și nedemne. Prin despotism nu s'a făcut și nu se va face nici când și nici unde nimic! Cu atât mai puțin în educație!]

Iată cum a experimentat profesorul Antonescu metoda lui Förster:

Plecând dela discuții cu elevii asupra îndatoririlor și conflictelor lor zilnice, căuta să formeze *convingerea* despre valoarea unei norme sau virtuți, apoi stabilia, împreună cu ei, *mijloacele* de realizare a acelei norme sau virtuți, înstârșit cerea elevilor *sforțări* pentru a executa ceea ce și-au pus în gând, să facă *exerciții* de voință individuală; pornind dela cele mai neînsemnate lucruri. Căci — după cum spune Förster — „Caracterul se formează prin biruințele acestea mici, iar cine crede că poate săvârși lucruri mari fără să țină seama de cele mici, uită tocmă ce este mai de preț: baza“.

În fiecare săptămână se ținea câte o ședință iar modul în care erau organizate ședințele era acesta: În prima săptămână se lămurea un principiu moral creștinesc găsindu-se și *mijloacele* de realizare a principiului ce urma să fie executat de elevi. În săptămâna a doua obiectul ședinții îl forma conferința unui elev asupra unei cărți citite sau asupra vre-unei chestiuni

care-l preocupa ca de pildă minunile, existența lui Dumnezeu în armonie cu datele științei etc.

În săptămâna a treia se comunică în scris rezultatele *exercițiilor* de voință iar comitetul își făcea raportul asupra celor petrecute în clasă în ultimul timp.

După spusele celor cari au experimentat-o, metoda försteriană dă rezultate foarte bune dar, bineînțeles, cu o singură condiție, indispensabilă oricărei metode: să fie ajutată de *personalitatea* educatorului. Fără exemplul *viu* al acestuia orice metodă este infructuoasă. De aceea profesorul trebuie să adauge metodei ce *întrebuințează* și explicațiunilor sale în domeniul religios-moral, argumentul cel mai hotărâtor pentru mintea copiilor: *puritatea morală a vieții sale personale*. Căci poți vorbi elevilor tăi în limbi îngerești despre caracterul sublim al învățăturilor lui Christos, până când *tu însuși* nu le vei aplica în propria-ți viață, *înzadar* vei îndemna pe copii să traducă în fapte principiile creștine.

Înzadar vei vorbi elevului de înălțimea morală a principiilor iubirii și iertării creștinești, cât timp tu educator vei fi un răsbunător și în locul celor de mai sus, te vei lăsa condus în viață de principiul „ochi pentru ochi“, nu vei să influențezi deloc sufletul lui în sensul moralității. E un adevăr banal, dar incontestabil că *exemplele atrag*, nu vorbele.

(Urmează).

Dăcovici D.
cand. de preot

Turnătorie de lumânări dela Mitropolia din Cernăuți.

Sub cuvintele de mai sus marele ziar „Universul“, în Nr. 226 din 30 Septembrie a. c. publică următoarele:

„Un deziderat de mult exprimat al clerului din Bucovina a fost înființarea unei turnătorii de lumânări pe lângă mitropolia locală. Știut este că proasta materie primă din care erau fabricate până acum lumânările avea o dăunătoare influență asupra sănătății slujitorilor altarului și credincioșilor. Din această cauză preoțimea încă de mult a cerut mitropoliei să înființeze la Cernăuți o turnătorie proprie, în care să se fabrice numai lumânări din ceară curată de albine. Înființarea aceasta a fost aprobată și de Adunarea eparhială a Bucovinei așa că nu mai stătea nimic în cale pentru realizarea acestui plan. După pregătirile necesare, turnătorie a luat ființă și acum câteva zile a și început să lucreze. Turnătorie este pusă sub supravegherea unei eforii compusă din trei preoți. Ea turnă-

zează lumânări pentru toate bisericile din arhidieceză, dar din lipsă de fonduri numai pe bani gata. Venitul curat, care va fi realizat din această turnătorie, este menit în primul rând pentru zidirea și înzestrarea unui internat pentru copii de preoți cantori și slujitori bisericești.

Prețul lumânărilor.

Lumânările vor fi fabricate numai din ceară curată de albine. Prețul lumânărilor este: loco Cernăuți, depozitul turnătoriei lei 260 kg. iar cei ce vor cumpăra dela depozitari cari vor fi numai preoți vor plăti cu 20 de lei mai mult la kg. Bisericile vor vinde în detal cu lei 330—340 kg. de lumânări. Aceste sunt prețurile pentru lumânările de ceară galbenă, cele de ceară albă se urcă în preț cu lei 100 kg. Lumânările se fabrică în diferite mărimi și costă bucata dela un leu până la 36 lei. La cerere specială se pot face lumânări și de mărime mare. Mucurile de lumânări se pot preschimba la turnătorie și anume pentru trei kg. de mucuri se obține un kg. de lumânări gata de orice mărime.

Inițierea acestei fabrici a fost primită cu multă satisfacție de cler și credincioși.

Reproducem acestea pentru ca să se vadă cu câtă bucurie și însuflețire este întâmpinată, în alte părți, lumânarea de ceară și respective inițierea de fabrici sau turnătorii pentru lumini de ceară curată, cun se apreciază folosul și utilitatea ei și nu ca la noi unde s'au produs și se produc cârtiri în jurul lumânării de ceară curată!

Spicuri din Lirica religioasă în literatura noastră cultă.

De: D. Anuțoiu cand de preot.

Dar poetul care a cristalizat în opera sa cele mai înalte gândiri — Mihail Eminescu — nu se putea ca, cu sezibilitatea sa delicată să nu cânte în versuri majestatea dumnezeiască.

În „Christ“ influențat fiind de vederea magică a unei icoane învechite, face deosebire între credința de pe timpul său și cea de odinioară. — Cu toate că pictura de pe dânsa e rău făcută și neclară, zice poetul că credința era mai adâncă atunci, căci nu la chip se'nchinau străbunii noștrii, ci mintea lor se ridica la cele înalte —, pe când acum deși avem icoane în cari dumnezeirea e reprezentată perfect, credința e sarbădă și deșartă.

Dar cele mai minunate versuri în care Eminescu își dogmatizează a sa credință sunt :

Rugămu-ne 'ndurărilor
Luceafărului mărilor:
Din valul ce ne bântue,
Înalță-ne ne mântue;
Privirea adorată
Asupra-ne coboară,
O maică preacurată
Și pururea fecioară,

Marie!

(Rugăciune).

În „Mortua est“ adevărat că este cam sceptic în privința Dumnezeirii, dar aceasta se datorește vrâstei sale prea fragede când a scris poezia și apoi moartea iubitei sale.

Concepția despre viață e cea budistă. Nimic n'are rost, nimic n'are senz, iar:

De e senz într'asta e'ntors și ateu,
Pe palida-ți frunte nu-i scris Dumnezeu.

Approape aceiași ideie îl predomină și în „Rugăciunea unui dac“ Versurile:

Să blesteme pe-orcine de mine-o avea milă
Să binecuvinteze pe cei ce mă împilă
S'asculte orice gură ce-ar vrea să mă rădă,
Puteri să pună'n brațul ce-ar sta să măucidă,

sunt apogeul desinteresării de viață. În versurile ultime își exprimă extrema dorință ca, cadavrul său să fie aruncat în uliță ca un stârv și Puternicul aceleuia să-i dea coroana măiastră care-l va isbi cu pietri în față și va asmuți câinii să-i smulgă inima.

S'aceluia, Părinte, să-i dai coroana scumpă
Ce-o să asmuțe câinii și inima-mi s'o rupă.
Iar celui ce cu pietrii mă va isbi în față,
Indură-te Stăpâne, și-i dă pe veci viață!

Asupra existenței lumii, marele poet se întreabă sceptic ca să răspundă tot așa:

E vis al morții eterne viața lumii întregi
sau

... e vis al nefinței universul cel himeric, iar în privința creării:

La'nceput pe când ființă nu era nici neființă
Pe când totul era lipsă de viață și voință
Când nu s'ascundea nimica deși tot era ascuns
Când pătruns de sine însuși odihnea cel nepătruns

Deodată'un punct se mișcă, cel d'întâi și singur. Iată-l
Cum din haos face mumă iară el devine tatăl.

și

De atunci negura eternă se desface în fășii
De atunci răsare lumea, lună soare și stihii....

În poezia „Învier“ Eminescu descrie slujba din marea noapte a învierii.*)

(Urmează)

*) Cu adevărat „Rugăciunea“ lui Eminescu este de un lirism religios așazicând exuberant. Celelalte poezii, citate au mai mult caracter filozofic decât lirico-religios. (Nota Red.)

Bisericuța din satul copilăriei mele.

Meditație de preotul **Sinesiu Bistreanu.**

(Continuare)

Ați văzut însă în biserica noastră, cum toate așezămintele sunt atât de frumos și înălțător alcătuite.

Copilașul de curând născut e adus la biserică și între luminări aprinse și rugăciuni sfinte devine acesta prin sfântul botez membru al bisericii; cum la sfintele mari serbători mama cu copilașul în brațe vine la biserică ca să fie împărțit; ca școlar cercetează biserica și cu glas de îngerăș preamărește pe Dumnezeu prin cântări de laudă; devenind june, în fața sfântului altar și cu lumini aprinse și binecuvântarea preotului, își leagă de consoată pe femeie; și'n decursul întregii vieți — Românul ca creștin — tot'naintea sfântului altar se închină cerescului Părinte, îi aduce laude și mulțumită, și'n vreme de neajunsuri și nenorociri — tot deaci — a ieșit mângăiat, și oțelit. Și ajungând în vreme de neputincioase bătrânețe și pe așternutul de zăcere, preotul îl întărește cu sufletul și-i ușurează calea spre vecinicie, mărturisindu-l și cuminecându-l; iar cei deaproape ai să îi protlesc luminarea în mână și încungiurat de luminițe aprinse, își dă sufletul cerescului Părinte, de unde odinioară l-a primit. Corpul neînsuflețit e apoi spălat cu apă curată, și îmbrăcat în vesmintele cele mai serbătorești, e așezat pe masă între ferestrii. E înălțător apoi momentul când preotul sosește cu întreg alaiul de copii ajutători, de cantori, prieteni și neamuri, cari între cântări și rugăciuni sfinte îl duc la biserică; acolo îi îndeplinesc prohodul cel atât de cucernic și cu tainic înțeles cum numai în biserica noastră nimerim; ca iarăși între cântări sfinte să îl petreacă spre colina din capătul satului unde's situați morminții și unde e predat pământului din carele a fost luat.

Oare să mai amintesc de frumosul obicei cu pomenile: în ziua înmormântării, la nouă zile, șasă săptămâni, jumătate de an și la anul, cu parastas și cu vesminte date seracilor. Acestea toate tind spre îndeplinirea faptelor milei trupești și sufletești, amintiri de pietate pentru cel trecut la vecinicie.

În felul acesta se naște, trăiește și sfârșește românul ca creștin.

Ca să vă faceți o închipuire despre credința, mila, stima și venerația, iubirea și durerea ce un pocăit nutrește celui repostat, vă istorisesc o întâmplare adevărată, care am cetit-o în ziarul „Crucea“ din București, în 20 Septembrie a. c. *)

„Morții adventiști cari își dau obștescul sfârșit fără a primi sfintele taine și ajutorul religios cuvenit, cu o perină pe gură și'n bezna întunerecului nealungată de luminarea creștinească, sunt tratați ca și celelalte cadavre de animale“. Și apoi spune că în comuna Mircea Vodă din județul Brăila, în zilele 1-2 Septembrie a. c. a murit copilul unui adventist. Ei anume n'a cerut să li se dea teren de morminți și consiliul comunal uitase s-o facă. Adventiștii pornesc cu mortul spre morminții ortodocși iar preotul și cu membrii din consiliul parohial și mulți dintre credincioși erau postați în poarta morminților și nu permitea să li se necinstească locașul de veci al lor. După gâlceavă multă, adventiștii, batjocurind și amenințând cu pumnii, părăsesc mortul și pornesc în sat. Copilul mort sta în coștiug părăsit în izlaz, lăsat pe voia întâmplării, ca pe noapte să fie sfâșiat de porci ori mâncat de câni; iar femeile de creștini prevăzând ce avea se urmeze, l-au încungiurat cu luminări aprinse și-l păziră noaptea întreagă, până ce mânezi a fost îngropat — ca un animal — în locul cel destinat în acea zi de cătră cei îndreptățiți.

Cari oare dintre părinți și-ar fi părăsit astfel copilul mort? Eu susțin că chiar în triburile celor mai sălbatici oameni din centrul Africii, nu s'ar fi nimerit părinți atât de fără suflet! Nu, că nu i-ar îngădui inima să-și părăsească copilul lor în felul acesta. Și părinții așazișilor pocăiți îl părăsiră!

Și sfânta scriptură și tradiția bisericească ne oferă cu prisosință izvoarele prin care convingi pe pocăit de rătăcirea sa, dar să ferească Dumnezeu și să nu încerce cineva așa ceva, cu atât mai puțin să-l combată; căci el nefiind în stare a-ți răspunde, îndrugă la fraze fără înțeles și'n fine văzând că se încurcă începe ceartă și-ți mai și zice: prost și mincinos.

Și totuși pentru neamul românesc, pentru România întregită, acești rătăciți pot să fie păgubitori, prin învățăturile sau mai bine zis uneltirile lor.

România este împrejmuțată de neamuri sau nații cari o urăsc grozav și îi sunt neîmpăcați vrăjmași și mai are inimici de aceia cari ar dori să fie ei stăpâni preste această mănoasă țară. De aceea scopul acestora este, ca înstrăinând pe român dela strămoșeasca sa lege și biserică, să-l poată cât mai repede înstrăina de neamul său, de țeara sa. Eu m'am convins din vorbele unui pocăit, că ei cu prilejul de alegeri în parlamentul țării, la județ ori comună, se acomodează nu după interesul țării sale, ci după îndrumarea ce o primește dela predicator; iar acesta e străin și ne urăște, și de nu e un

*) Id est 1928.

străin, e un român fără căpătâiu și își are traiul vieții din simbria ce i-o dă străinul, și îi va porunci rătăcitului de român să-și dea votul la comuniști și la străinii cari plânuesc nimicirea țării noastre.

Și firese lucru, mai rezultă alt rău; adevărat convingându-se predicatorul că rătăcitul de român e cu totul cucerit, că și-a pierdut orice convingere de credință, îi va pomeni că nici Iisus Christos n'a fost Dumnezeu, și alte bazaconii de felul acesta. Omul se pomenește că nu mai are nici o credință, că a ajuns în doaga stăpânului de casă, cu casa despoiată de acoperiș; iar rătăcitul va deveni un monstru, o nenorocire pentru neam. Ei da, că neavând lege de credință, n'are nici teamă de Dumnezeu și s'a obicinuit a nesocoti legea țării, nu iubește pe frate și numai venerează tată și mamă.

Să sfârșesc însă îndemnându-Vă cu toată dragostea mea de preot încărunit în slujba bisericii și a neamului: să țineți cu toată convingerea și iubirea la legea strămoșească, la biserica ortodoxă.

Că v'o mărturisesc, că cu îndoișare îmi amintesc de creștinii de odinioară, cari cu atâta convingere și iubire cercetau și se închinau în „biserița din satul copilăriei mele“.

Var, 5 Octomvrie 1928.

ȘTIRI

Prea Sfințitul în vizitațiune canonică. Satisfăcând atât dorințele sale de a cerceta pe toți fiii săi, aflători pe teritoriul Regatului S. H. S., cât și dorințele credincioșilor de acolo, Prea Sfințitul nostru episcop a plecat Miercuri în 2 Octomvrie peste Timișoara-Jimbolia la Panciova. Însoțitorii P. S. Sale sunt: medicul său curant Dr. Constantin Popasu, Protopresbiterul Romul G. Anușă, consilier-referent eparhial; Dimitrie Sgăvêrdia director eparhial, Diaconul Ion David profesor de Teologie și diaconul Teodor Roșca.

Distincție. Prea Sfinția Sa Episcopul nostru a binevoita decora Duminecă în 291. c. pe diaconul episcopesc Ioan David cu brâu roșu. Felicităm pe eminentul profesor pentru înalta distincție zicându-i *la mai mare!*

Cutremur de pământ. Joi în 3 Octomvrie a. c. pe la orele 8¹/₂ seara un puternic cutremur de pământ s'a simțit în orașul nostru și în comunele din jur. Cutremurul n'a durat decât numai câteva secunde; mai puternic a fost în comuna Ruginos, unde de groază, țărani au părăsit locuințele și au eșit pe stradă până după potolirea lui.

Cununie. D-l șef-contabil dela Banca Poporală din loc Alexa Munteanu și-a celebrat eri, Sâmbătă în Rusca Montană cununia religioasă cu simpatica d-ră Enna Ionescu de acolo.

Românii și cartea străină. Toată lumea susține, că la noi, după răboiu nu se prea citește. Sunt afirmații gratuite. La noi se citește foarte mult. Cărți române și străine, deși sunt destul de scumpe, se caută și se citesc. O anchetă recentă întreprinsă de un director al marelui librării Alcalay din Capitală a constatat, că — între cărțile străine — căutate de altfel toate — cele mai citite sunt cărțile franceze. Din acestea se vind foarte multe căci... sunt mai eftine.

Măsuri de rigoare s'au luat față de conducătorii acelor oficii parohiale, cari nici în urma actului din 3 August a. c. Nr. 3876 E. 1929, publicat în „Foaia Diecezană“, nu au înaintat preliminarile și socoțile.

CONCURSE.

În baza decisului Ven. Consiliu eparhial No. 3725 B. ex. 1929 din 14 August se escrie concurs pentru ocuparea postului de capelan cu drept de succesiune pe lângă parohul Valeriu Dabiciu din parohia de cl. II. din comuna Cacova protopresbiteratul, Oraviței-mortane.

Emolumente:

1. Jumătate din toate părțile sesiunii parohiale constatătoare din 33 jug. 355¹/₂ □ stj. și anume:

a.) Valea Bradei 4 jug. b.) Dobroi 4 jug. c.) Valea luncă 1 jug. 800 □ stj. d.) Restoci 1 jug. 800 □ stj. e.) Ghețul Anton 2 jug. 400 □ stj. f.) Livadă 2 jug. 400 □ stj. g.) Intravilan 800 □ stj. h.) Estravilan 650 □ stj. Izlaz 1 jug. 7 □ stj.

2. Jumătate din toate venitele parohiale uzitate. Doritorii de a recurge la acest post sunt invitați a-și înainta cererile de concurs Prea Onoratului Oficiu Protopresbiteral din Oravița-montană, adresate Consiliului parohial din Cacova.

Recurenții sunt poțiti a se prezenta în vre-o Duminecă sau sărbătoare în sfânta biserică cu prealabila învoire a Prea Onoratului Oficiu protopresbiteral tractual spre a-și arăta dexteritatea în cântare și oratorie.

Cacova din ședința consiliului și adunării parohiale ținute în 15 Septemvrie 1929.

Veniamin Bălan m. p.
președinte.

Vasilie Bojinca m. p.
secretar. 1-3

În conțelegere cu mine: Virgil Musta protopresbiter.

* * *

Pentru ocuparea postului de capelan cu drept de succesiune, pe lângă neputinciosul preot Ștefat Țieranu din parohia de cl. II-a din Voiteg, sistemizat cu decisul Venerabilului Consiliu Eparhial ddo 9 Decemvrie 1926, se publică din nou concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Foaia Diecezană“.

Emolumente:

1. Jumătate din sesiunea parohială, constatătoare din 33 jug.
2. Jumătate din birul stabilit de consiliul parohial.
3. Jumătate din stola uzitată.
4. Locuința liberă, în casa parohială.

Doritorii de a ocupa acest post, își vor înainta petițiunea de concurs, adresată consiliului parohial la oficiul protopopesc al Ciacovei și se vor prezenta în sfânta biserică, cu prealabila încuviințare a Protopresbiterului tractual, în vre-o Duminecă ori sărbătoare, pentru a-și arăta dexteritatea în: cântare, tipic și oratorie.

Viiitorul capelan va fi obligat a sevi independență de parohul său și a suporta sarcinile publice împreunate cu realitățile cari formează dotația sa de capelan.

Voiteg din ședința consiliului parohial ținută la 28 Iulie 1929.

Ioan Pincu

P. Președinte,

In conțelegere cu mine: *Augustin Ghilezan* protopop.

Nr. 3821 B. ex. 1929.

Acest concurs se publică cu aceea că birul parohial este cel uzitat, și nu cel stabilit de consiliul parohial.

Caransebeș, din ședința consiliului parohial, ținută în 30 Septembrie 1929.

Episcopul diecezan:

Dr. Iosif Tr. Badescu.

* * *

1-3

Pe baza decisului Venerabilul Consiliu Eparhial — ddo 3 August 1929 No. 3761 B. ex. 1929, se publică din nou concurs pentru ocuparea definitivă a postului de preot în parohia de cl. III. din comuna Valeamare, protopresbiteratul Bocșa-montană, cu termen de 30 de zile dela prima publicare în „Foaia Diecezană” cu următoarele:

Emolumente:

1. Una sesiune parohială constatătoare din 32 jug. pământ și un plaț (intravilan) de 800 stj. □.

2. Ștola și birul uzitat.

3. Locuință în natură cu supraedificatele necesare. Dările le va solvi alesul preot.

Doritorii de a ocupa acest post sunt pottiți a-și înainta cererile de concurs prin Prea Onoratul Oficiu protopopesic al Bocșei-montane Consiliului parohial din Valeamare, și a se prezenta în vre-o Duminecă sau sârbătoare spre a-și arăta dexteritatea în oratorie cântare și tipic — cu prealabila încuviințare a protopopului concernent — nu însă în ziua alegerii.

Valeamare din ședința consiliului parohial, ținută în 17 Iunie 1929.

Petru Damșa

președinte.

1-3

* * *

Iosif Sfercoci

notar.

Consiliul parohial ort. român din comuna Vrani, protopresbiteratul Bisericii-albe, escrică concurs pentru ocuparea postului de capelan cu drept de succesiune pe lângă parohul Nicolae Balmez, la parohia de clasa a II-a, cu termen de recurgere de 30 zile dela prima publicare în Foaia Diecezană.

Emolumente:

1. Una a treia ($\frac{1}{3}$) parte din pământul sesional, adică 8 jug. din parcela numită „Seleuș” și 3 jug. dela parcela „Vicinic”.

2. Una a treia ($\frac{1}{3}$) parte din venitele stolare uzitate.

De locuință deocamdată se va ingriji alesul.

Recurenții își vor înainta cererea de concurs adjustată cu documente prescise, Prea On. Oficiu protopresbiterat ort. român în Răcăjdia, iar cu prealabila încuviințare din partea acestui Oficiu se va prezenta în vre-o Duminecă sau sârbătoare în sf. biserică.

Vrani, din ședința Consiliului parohial ținută la 24 Iunie 1929.

2-3

Consiliul Parohial.

In conțelegere cu oficiul protopresbiterat.

Mulțumită publică.

Mulțumim din inimă tuturor prietenilor și cunoscuților cari, prin participare la înmormântarea scumpului nostru răposat

Protopop Alexandru Munteanu

și prin trimitere de condolențe, au căutat să ne mângâie în nemărginita noastră durere.

In deosebi mulțumim P. S. Episcop diecezan Dr. Iosif Tr. Badescu și Protopresbiterului delegat Mihail Gașpar precum și P. S. Arhieriu Andrei Crișanul și clerului celebrant, armatei, autorităților din Oradea și celorlalți delegați din Caransebeș și Răcăjdia.

Jainica familie.

Corpul portăreilor Tribunalului Caransebeș.

Nr. 126 Port. 1929.

Publicațiune de licitație.

Subsemnatul Portărel de pe lângă Tribunalul Caransebeș în baza art. 102 din legea LX din 1881 și în baza art. 19 din legea 1908 prin aceasta public, că în urma decisului Judecătoriei mixte din Caransebeș de sub Nr. 1914/1929 efectuându-se execuțiunea la 26 Aprilie 1929 în favorul următorului Trandafir Grozav din Marga reprez. prin avocatul Dr. Nicolae Ionescu domiciliat în Caransebeș pentru suma de 500 Lei — bani capital și acces. mobilele sechestrate și supra-sechestrate cari s'au prețuit în 2995 Lei — bani și anume: 11 scânduri, una cadă de brad, una cadă mică de brad, una vacă albă roșie galbenă, una vițea albă roșie, se vor vinde prin licitație publică. Deci în urma decisului Judecătorie mixte din Caransebeș de sub Nr. 3911/19 G. pentru încasarea creanței de 500 Lei — bani capital cu 5% interese din 20 Maiu 1920 și spețele de 2597 Lei — bani staverite până în prezent, se fixează termenul de licitație pe ziua de 11 Octomvrie 1929 la orele 9 p. m. la comuna Marga la locuința următorului și toți aceia cari au voie a cumpăra sunt invitați cu aceia observare ca mobilele menționate mai sus, în baza art. 107, 108 din legea LX din 1881 se vor vinde celor cari vor oferi mai mult pe lângă solvirea în bani gață și în caz necesar și sub prețul de strigare.

Intrucât mobilele supuse licitației sau mai sechestrate și înscrite și după această fixare de licitație și din partea altor creditorilor aceștia au drepturi câștigate de acoperire asupra licitației în baza art. 120 al legii LX din 1881 deci se va efectua și în favorul acestora.

Caransebeș, la 13 Septembrie 1929.

Portărel: **M. Guran.**

Corpul Portăreilor Tribunalul Caransebeș.

Nr. 338 Port. 1929.

Publicațiune de licitație.

Subsemnatul Portărel de pe lângă Tribunalul Caransebeș în baza art. 102 din legea LX din 1881 și în baza art. 19 din legea 1908 prin aceasta public, că în urma decisului Judecătoriei mixte din Caransebeș de sub Nr. 346/1926 efectuându-se execuțiunea la 6 Maiu 1929 în favorul următorului Dr. Nicolae Ionescu din Caransebeș pentru suma de 8000 Lei — bani capital și accesorii mobilele sechestrate și supra-sechestrate cari s'au prețuit în 10.200 Lei — bani și anume: una cadă mare de brad, un vas de răchie de cca 300 litri, două juninci albe roșii, un car cu osii de lemn în stare bună, una căldare de aramă, patru oi albe, se vor vinde prin licitație publică. Deci în urma decisului Judecătorie mixte din Caransebeș de sub Nr. 3926/1929 G. pentru

incasarea creanței de 8000 Lei — bani capital cu 12% interese din 21 Ianuarie 1926, și spesele de 8281 Lei 75 bani staverite până în prezent, se fixează termenul de licitație **pe ziua de 15 Octomvrie 1929 la orele 3 p. m. în comuna Rusca la locuința urmăritei** și toți aceia cari au voie a cumpăra sunt invitați cu acea observare, că mobilele menționate mai sus, în baza art. 107, 108 din legea LX din 1881 se vor vinde celor cari vor oferi mai mult pe lângă solvirea în bani gata și în caz necesar și sub prețul de strigare.

Intrucât mobilele supuse licitației sau mai sequestrate și înainte și după această fixare de licitație și din partea altor creditori și aceștia au drepturi câștigate de acoperire asupra licitației în baza art. 120 a legii LX din 1881, deci se va efectua și în favorul acestora.

Caransebeș, la 13 Septemvrie 1929.

Portărel **M. Guran.**

Corpul Portăreilor, Tribunalul Caransebeș

Nr. 345 Port. 1929.

Publicațiune de licitație.

Subsemnatul Portărel de pe lângă Tribunalul Caransebeș în baza art. 102 din legea LX din 1881 și în baza art. 19 din legea LX din 1908 prin aceasta public, că în urma decizului Judecătoriei mixte din Caransebeș de sub Nr. 7294/1927 efectuându-se execuțiunea la 26 Aprilie 1929 în favorul următoarei „Sebeșana” Cassă de păstrare în Caransebeș reprez. prin avocatul Dr. Nicolae Ionescu domiciliat în Caransebeș pentru suma de 9200 Lei — bani capital și acces. mobilele sechestrare și suprasedestrare cari s'au prețuit în 18.200 Lei — bani și anume: una scroafă albă cu negru, două căzi, una cocie cu osii de fier, doi cai roșii, două căzi de brad, un car cu osii de lemn, două iepe roșii, una căldare de aramă, se vor vinde prin licitație publică. Deci în urma decizului Judecătoriei mixte din Caransebeș de sub Nr. 3914/1929 G. pentru incasarea creanței de 9.200 Lei — bani capital cu 12% interese din 15 Iunie 1927 și spesele de 3934 Lei 50 bani staverite până în prezent, se fixează termenul de licitație **pe ziua de 15 Octomvrie 1929 la orele 10 a. m. în comuna Obreja la locuința urmăriților** și toți aceia cari au voie de a cumpăra sunt invitați cu acea observare, că mobilele menționate mai sus în baza art. 107, 108, din legea LX din 1881 se vor vinde celor cari vor oferi mai mult pe lângă solvirea în bani gata și în caz necesar și sub prețul de strigare.

Intrucât mobilele supuse licitației s'au mai sechestrat și înainte și după această fixare de licitație și din partea altor creditori și aceștia au drepturi câștigate de acoperire asupra licitației, în baza art. 120 a Legii LX din 1881, deci se va efectua și în favorul acestora.

Caransebeș la 13 Septemvrie 1929.

Portărel **M. Guran.**

Corpul Portăreilor, Trbunalul Caransebeș.

Nr. 377 Port. 1929.

Publicațiune de licitație.

Subsemnatul Portărel de pe lângă Tribunalul Caransebeș, în baza art. 102 din legea LX din 1881 și în baza art. 19 din legea 1908 prin aceasta public, că în urma decizului Judecătoriei mixte din Caransebeș de sub No. 1387/1929 efectuându-se execuțiunea la 3 Maiu 1929 în favorul următoarei „Sebeșana” Cassă de

păstrare în Caransebeș reprez. prin avocatul Dr Nicolae Ionescu domiciliat în Caransebeș pentru suma de 34.200 Lei — bani capital și acces. mobilele sechestrare și suprasedestrare cari s'au prețuit în 16.200 Lei — bani și anume: un cal roșu și una iapă roșie, una cocie cu osii de fier, una păreche hamuri și una pereche frâne uzate, se vor vinde prin licitație publică. Deci, în urma decizului Judecătoriei mixte din Caransebeș, de sub Nr. 3918/929 G. pentru incasarea creanței de 34.200 Lei — bani capital, cu 12% interese din 1 Ianuarie 1929 și spesele de 4648 Lei 50 bani staverite până în prezent, se fixează termenul de licitație **pe ziua de 12 Octomvrie 1929 la orele 10 a. m. în comuna Ohababistra la locuința urmăritului** și toți aceia cari au voie de a cumpăra sunt invitați cu acea observare, că mobilele menționate mai sus, în baza art. 107, 108 din legea LX din 1881, se vor vinde celor cari vor oferi mai mult, pe lângă solvirea în bani gata și în caz necesar și sub prețul de strigare.

Intrucât mobilele supuse licitației s'au mai sechestrat și înainte și după această fixare de licitație și din partea altor creditori și aceștia au drepturi câștigate de acoperire asupra licitației, în baza art. 120 a legii LX din 1881, deci se va efectua și în favorul acestora.

Caransebeș, la 13 Septemvrie 1929.

Portărel **M. Guran.**

Judecătoria de ocol mixtă Orșova secția c. f.

Nr. 1326/1929 cf.

Extract din publicațiunea de licitație.

În cererea de executare făcută de următorului Alexandru Hützl și fii Lugoj pentru 12.145 Lei cap. și acc. contra urmăritului Romolus Popovici în urma supraofertei făcută de către Banca Poporală Caransebeș, Judecătoria a ordonat licitațiunea din nou, în baza supraofertei în ce privește imobilele situate în comuna Orșova circumscripția Judecătoriei Orșova cuprinse în cf. a comunei Orșova Nr. coalei cf. 3 No. de ordine A. numite casă No. 145 cu intravilan de 392 stp, cu prețul strigării ee 22.110 Lei, 500 stp. grădină cu prețul ee 4510 Lei, grădină de 198 stp. cu prețul strigării de 2970 Lei, pentru incasarea creanței de 12145 Lei 50 bani, capital și accesorii.

Licitațiunea se va ține în ziua de 12 luna Octomvrie anul 1929 ora 10 în localul oficial al cf. ușa 1. Imobilele ce vor fi licitate nu vor fi vândute pe un preț mai mic decât prețul de strigare.

Cei cari doresc să liciteze sunt datori să depoziteze la delegatul judecătoresc, 10% din prețul de strigare drept garanție, în numerar sau în efecte de cauție socotite după cursul fixat în § 42 legea LX 1881, sau să predea aceluiaș delegat chitanța constatând depunerea, judecătorește prealabilă a garanției și să semneze condițiunile de licitație (§ 147. 150. 170. al legii LX din 1881; § 21 legea XL: 1908).

Dacă nimeni nu oferă mai mult, cel care a oferit pentru imobil un preț mai urcat de cât cel de strigare este dator să completeze imediat garanția fixată după procentul prețului de strigare până la acelaș procent al prețului oferit (§ 25. XLI. 1908.

Data în Orșova la 10 luna Iulie anul 1929.

ss. **Al. Miculescu**
judecător.

ss. **Valeanu** dir. de c. f.
pentru conformitate:
Stan.